

H A Z A I - H Í R A D Ó

Szerdán, Februárius' 6-odikán, 1828.

Spanyolország — Nagybritannia — Frantziaország
Törökország — Muszkaország — Tudósítás

S p a n y o l o r s z á g

A' Courrier français jelenti Mádriddból, dec. 31-edikéről, hogy Vitoriaiban, azon pillanatban, mikor a' Lausagaretta' tzimboráit ki akarták végezni, népzúdulás támadott. Félbe kellett az akasztást hagyni, és Barcellónába egy rendkívülvaló Kurírt küldöttek a' Királyhoz. Azt is mondják, hogy a' portugallus kivándorlottakat, kik a' spanyol kaszárnyákból haza indultak, elfogdosták mentekben, és vissza vitték a' depót-okba. Ha ez igaz, az okát kell neki tudni, mely az, hogy a' spanyol országlószék Cubába akarja ezeket a' szegényeket küldeni. Ez, egyet érne a' rabszolga-kereskedéssel, sőt sokkal is meghaladná azt.

A' Constitutionel jelenti Madridból, jan. 5-adikáról, hogy ott, újj esztendő' napján a' fő-város' tsendességét, egynehány óra alatt megzavarták az Avapres városallján össze-tódult kir. Önkéntesek, kik a' cataloniai lázzadók' és az Inquisitio' újjra felállítása' kedvéért, otsmányúl visítottak. Azon külső egy Gárda őrsereg le akarván tsilapítani a' lármásokat, össze-kaptak, és mindenik részről lett egynehány elesett és megsebesedett. Ara jött osztán számbavehető segedelem, kik az Önkénteseket széjjel-verték, s egynehányat közzülök, és a' velek-tartó népsalak közzül, megfog-

tak. Nagy dolog akart ebből lenni; de egynehány részeg, korán akart a' lázzadáshoz fogni.

N a g y b r i t a n n i a

Dec. 8-adikán, a' segedelem nélkül szükölködő Idegenek' felsegállítását előmozdító Társaság' követtsége, udvarlására volt Don Miguel Printznek. Az Infans a' Társaság' Tagjai' neve közzé írta a' maga' nevét, s alá-írt 50 font sterlinget. — Utóbb, ismét megjelent nálla a' Londonban lakó Portugallusok' Követtsége, kik neki egy udvarló írást, es az ő Angliában-lete' emlékezetéül vert arany-emlékpénzt adtak által. A' portugalli Gen. Consul F. T. C a m p a j ó volt a' szószólló, ki okát adta udvarlás-soknak: a' Követtség' Titoknokja pedig elolvasta az Adresset, mely a' környületekhez igen illendön szabva, a' IV-edik D. Pedro uralkodó portugallus Király által behozott konstitutzio'val egygyez, és az anglus' régi szövetségét ditsóiti.

Az emlékpénz egyik oldalán a' Printz' képe van, ezen írással egygyütt: Ó-k. Nagy-méltóságának Don Miguel Infansnak, Portugall' és Algarbia' Kormányozójának, a' leghivebb Felső' Helytartója' (Lugar-tenente) Angliában általutazása' emlékezetére, 1828-ban, a' Londonban lakó Portugallusoktól által adatott. "A' másik lapján, van egy hajó

egésszen kiterjesztett vitorlákkal, Lissabon várossa' tzimere és a' Belem-kastély', mellyek alatt, a' Luisiade-ból, a' halhatatlan Camoens által szerzett portugall-nemzeti Epos van:

Despois de procellosa tempestade
Nocturna sombra, e sibilante vento,
Traz a manhãa serena claridade
Esperança de porto e salvamento.
Canto 4. ottava 1.

Szélvész, fergeteg, éjj' setéte,
'S Morgó szél után, a' hullám'
Tsende, gyémánt-reggel' jó-téte,
Remény-kikötő fordul lám!

A' Courier ezt mondja: "A' Sir John Gore Viceadm. küldtetése' (Máltába, Codringtonhoz) következése nem jönn előbb világosságra, mint majd ha a' Ministerek a' navarini ütközet miatt, kéntelenítettnek magokat menteni, azon esetben t. i. ha valaki elég vakmerő lenne ezt az esetet vád' tárgyává tenni. De hogy ez tsak-ugyan még fog esni, mi bizonyosan liisszük; tsak azt nem tudjuk még eddig, ha valjon úgy támadják-é meg ezt az esetet a' mint magában áll, vagy mint foganattját egy igazágtalan, 's e' szerént, kimenthetetlen belé-avatkozásnak.—Talán azt akarják erőssíteni, mi voltunk volna Navarinnál a' megtámadó Fél. Ha valóban ezt akarnák; ezen heljtelen állítást, kétségtelen tettek és erősségek fogják lcültetni; nem vévén számba azt, hogy valamint a' Codrington hivatali tudósítását, úgy a' Heyden és Rigny Admirálokéit is, úgy kell nézni, mint elégtévő bizonyságokat. Azomban, egy alattomos kétség-fürkészt el-lene-mondhatatlan erősségekkel lehet hazugságban-hagyni; ámbár a' legnagyobb megsértés, az olyan hivatali irások' igazságán kételkedni. Ha ellenben más oldalról azt állítanak, hogy a' 3 szövet-

tséges Hatalomnak nem vólt volna igazsága a' júl. 6-odikai-Kötést megerössíteni — egy olyan Kötés, el nem kell felejtteni, mely Wellington Hzg' küldtetésének a' következése Pétervárra, és a' melynek tsupán-tsak a' vólt végtárgya, az akkor a' közbe-vetés eránt bevett gyökér-értelmet valósággá tenni — ha azt állítanak, hogy nem lett volna jussok Ibrahimtól fegyver-szünetet kívánni, nem vólt jussok ezen fegyver-szünetet megtartani, hogy végre, nem vólt hatalmokban, az eránt a' Basánál panaszolkodni és nehésségeket formálni, hogy ő' a' Morea' partjait pussztítja,— ha, mondjuk, mindezen állításokkal elő akarnának állani, könnyű lessz nekik, és valóban a' legnagyobb győzödelemmel, mind a' mindennel-köz nemzeti jusra igazítva, mind a' lett-dolgoknak magyarázattja által, megállani. Tsalhatatlan forrásból tudjuk, és talán a' Sir John Gore' nyomozódása is helybe fogja hagyni, hogy sok fogjok, kik kezünkbe estek, azt nyilatkoztattják-ki, hogy a' török Adm. szándéka a' vólt, — az eggyesült hajóseroget éjtszakának idején, gyűjtők által eltörteni; és hogy ahhoz, már minden készülétek meg vóltak téve: tsupán-tsak az ütközet akadáljozta-meg ezt az elmcrajzot. Azt kell most itt tekinteni mindenek felett, minő nagy lett volna az a' veszedelem, melynek az ütközet eleit-vette, 's annál-inkább lehet örvendni a' szeretsén.

A' 3 eggyesült hajó osztálj Admiráljainak a' levele Ibrahim Basához, oct. 17-edikén. "Igen tsalhatatlan, mindenfelől hozzánk érkezett tudósításokból tudjuk, hogy a' Basa' hadseregének számos osztáljai, mindenfelé Móre a' nyúgoti részét össze-járják, mindent pussztítanak, semmivé tesznek, megégetnek, élőfákat, szőlő-töveket, 's mindenféle terménye-

ket a' földből kiirtanak, és azon törekednek, hogy a' tartományt valódi pusztává tegyék. Azt is kitanúltuk, hogy a' mainai Kerület ellen egy expeditio (hadi-küldöttség) készül, és már útban vannak oda a' katonák. Mindezek a' rendkívül erőszakos tettek, úgy szólván szemünk előtt, és a' fegyverszünet' megsértésével esnek, melyet Nagyméltóságod, kurírja' vissza-jövetelég híven megtenni, magát betsületje alatt kötelezte-le; a' fegyver' szünetével, melynek következtésénél-fogva engedődött-meg hajóseregének bemenetele a' navarini kikötőbe. Alatt írtak azon kellemetlen szükségben vannak, Nagy-méltóságodnak most kinyilatkoztatásak, hogy részéről, az olyan magaviselet, egy olyan elidegenítő megvetése saját fogadott leköteleztetésének a' Basát a' nemzeti jus' védelmétől és az ő' Udvarai 's az ottomanni Portaközött álló Kötésektől megfosztja. Alatt írtak úgy nézik azonkívül a' pusztításokat, melyeket még ezen pillantathán a' Basa' parantsolattjára elkövetnek, mint egyenesen ellenkezőket a' Basa' Fejedelme' hasznával, a' ki ezen pusztítások' következtésénél-fogva, a' valódi hasznokat elvesztheti, melyeket a' londoni Kötésben, Görögország-felőligernek. Alatt írtak, kívánuak Basaságotól meghatározott és hirtelen feleletet írássokra, és a' Basára hagyják, a' nem-akarásnak vagy tekervényességnek közvetlen következtéseit előre által-látni.

London, jan. 10. — Tsakugyan igaz már, hogy a' halhatatlan Canning Ministeriuma eltöröltetett. Goderich Lord nem maradhatott többé a' dolgok' kormánnyán. Herries Úr, a' Kints-tár' Kantzelláriussa, egy buzgó Tory, ez is ellent-állott a' Huskisson Úr' értelmeinek, a' finántzia' planuma és Biztossága felett, 's eggyiknek ki kellett

lépíteni. Huskisson Úr, akkorig az egész Ministerium ragassza (kitt-je, máltère), beadta lemondását, 's az addigvaló Kabinét, felbomlott. A' Canning' Ministeriuma, mely már most csak a' Históriáké, ezen Tagokból áll: (alta cecidit cedrus — hogy állhatták volna 'hát ki a' sárt, asylvae minores).

Goderich Lord, a' Kints' első Lordja a' Canning Úr' halála után, — emancipationista.

J. Charles Herries, a' Kints-tár' Kantzelláriussa, — antiemancipationista.

Lyndhurst Lord, Kantzelláriuss-Lord antiem.

Portland Hzg, a' Titkos Tanát's Elölülője — em.

Carlisle Gróf, Petsényomó-örző. Lord, — em.

Lansdown Marquis, belső státustitoknok, — em.

Dudley Gróf, külső státustitoknok, — em.

Huskisson William, a' Telepek' Státustitoknokja — em.

Sturges Bourne, a' Nemzet és Korona-Jóságok' Elölülője. em.

W. Watkins Wynn, az indiai dolgok' Elölülője — em.

Charles Grant, a' Kereskedő Kollégium' Elölülője — em.

Georg Tierney, Pénzverés' Ministere — em.

Palmerston Viscount, Hadi Titoknok — em.

Bexley Lord, Lancaster Hzség' Kantzelláriussa — antiem.

Volt jussa Angliának egy ilyen Kabinéttel azt várni, hogy a' türedelemre nézve, egyszer valahára más nemzetek' képzeleteihez felemelkedjen, és azon számlálhatatlan vissza-éléseket, mely Irlandot oly' keményen nyomják, mint a' legerősebb despotismus (zabolátlanság), az útból elhárítsa. Hanem, a' mi' Aris-

toctatiánk, és az azzal szorossan egybeköt-
tetett Státusegyház, igen erőssek még, és
ezek formálják az ország' igazi országló-
székét. A' Canning' építményének, az el-
ső Parlament előtt kelle lehúzzattatni. Ez a'
várt változás, ismét a' Canning György'
egyedülvaló nagy elméje' örökkévalósá-
gát, a' leghathatósabb pompával hirdeti.

A' Kantzellarius Lordot és Wel-
lington Hzget a' Királyhoz hívták teg-
nap', egy újj Ministerium' formálására.
A' Decorum' kedvéért, ismét elegyes
Kabinétunk fog lenni; hanem, itt min-
den ember tudja mit tesz' ez a' szó;
azt a' kevés Tory-emancipationistát
(aristocrata-Katholikusok' felszabadítójo-
kat), a' tudatlanoknak, tsak vakításul
tartják elejkebe, és, minden vissza-é-
lés, kitsi' nagy foljton-folj. — Még
azt is nagyon rebesgetik már most,
— fel fog-é állani a' Kints-tár-bíz-
tosság a' költség-kimillés-végett (ez is a'
Canning Úr' esze). A' mi' tókének, hág
ugyan, de ez a' mi' kereskedőimnek
és gazdagainknak barátságos hajlandó-
ságával a' Portához, és a' Toriek' es-
mértevel indulattjokkal a' Görögök ellen,
és ezeknek megszabadulások' kedvéért
kötött egyességgel, szorossan egybe van
kötve. Azt is tudják a' dús-gazdák, hogy
a' ministerek az öreg kerékvágásból,
mellyet Pitt tsapott a' finántziában, ki
nem lépnek, eszekbe sints hogy reduc-
tióról gondolkodjanak. Herries Úr, tsak
vissza-vonást vitt a' Kabinétbe; Huskis-
son Úrnak szüntelen ellene dolgozott.
Most Wellingtonra van a' főbb dolog biz-
va, a' ki tavaj a' gabona-intselkedést gördi-
tette a' Parlamentbe, Huskisson Úr el-
len: nem lehet hát, hogy az benn ma-
radhasson. Wellesley urat is (ez, a' ré-
gi Wellesley, azaz, mostani Wellin-
ton' testvére) a' Kabinétba szánták, ezt
a' már eltompúlt embert.

Az ánglus pártosok között örökké foljó
vetekedés' alkalmával, azt mondja az ánglus
Híradó: "A' nép' között, mely azt hiszi,
hogy a' föld' kerekiségén ő vólna a' legke-
resztényebb, alig találni most száz között
eggyet, a' ki nem kívánna a' Görögöket is-
mét a' török járom alá vinni, tsak hogy (az
általa' régi Szövettségesek egész-sége meg-
mentődhetne. De, könnyű kitalálni hol fek-
szik a' nyúl; az Ánglus tsak a' keres-
kedés' hasznára igyel, és már azt hiszi,
hogy az egész Kelet' kereskedése össze-
rogyott, és a' muszka behordás-tilalom-
ról álmodozik. — A' múlt esztendei áng-
lus jövedelem, volt 46.644,679 font
sterling (Frantziaországé fél-annyi sints;
mert mintegy 200.000,000 frank. —
Az újj Ministerium' Tagjait, jobb lesz
tsak akkor adni-elő, mikor egészen tel-
jes és állandó.

A' jan. 12-dikei Courier szerént,
a' Themse alatt fekvő ágya ezen foljó-
víznek, a' bóltzat (galerie) felett, ma-
reggel ismét keresztül tört; mellyen
rendkívül sok víz berontott. Már ek-
korig 6 embert tudnak hogy oda ve-
szett, és félő, hogy még több szeren-
tséttlen-égről fogunk hallani. A' foljás
oly' dühösséggel rohant a' Tunnelbe,
hogy ez, két órapertz alatt, egészen
vízben állott. Brunel Úr, az ifjabb,
ezen új szerentséttlenségénél tsaknem meg-
hólt. — Hasonló szerentséttlenség esett
nem-régiben egy más Tunnelnél, mely-
lyet Newnham mellett, a' Severn
foljóvíz alatt akartak ásni. Kezdet u-
tán mindjárt berontott a' víz és sem-
mivé tette az egész munkát.

F a n t z i a o r s z á g

A' Courier français jelenti:
" Polignac Hzg. vissza megyen London-
ba (Követ). Reménységei, minden ál-
maival együtt elenyésztek. — A' Con-
trafatto Abbas' büntetését, 20 eszten-

dei fogságra változtatták. — Azt mondták hogy ezután a' Gazette de France nem lesz ministeri, hanem, congregatiói Híradó.

Jan. 6-odikai Ordonnance-jánál fogva, eltörölte ŐFge a' belső Ministeriumnál eddig volt Gen. politia Directiot: Delavau Politzia-Préfectus helyett pedig Belley me Urat, a' párisi első instántzia' Törvényszékénél volt Procurator, tette Politzia-Préfectussá Párisban.

Ugyanezen nap', régi szokás szerint családi ebéd volt a' Tuillerie-ben, 14 személyre. A' fuszujka (vagy bab) Berry Hznére esett, ki magának Királyul választotta ŐFgét.

Toulon, jan. 3. — A' la fleur de Lis fregatte, az Algieri őrző hajóoszáljhoz ment, Collet Kapitány' keze alá. Siettetik itt 3 bombizó-hajó' felkészítteését, melyhez még 8 készül Brestben, Keleten és Cherbourgban, mellyek mind az algieri expeditiohoz vannak rendelve. Ugyanezen végre rendeltek még ide egy gőzhajót is. Az egyedülvaló liniahajó, mellyet felkészítenek, a' 74 ágyús Marseille-városa. Az ánglus fregatte Glasgow, azonnapi vissza indult innen, a' mely nap Sir John Gore Admirált ide hozta.

Páris, jan. 11.—A' Frantzia Ministerválasztás, valamint az Ánglusé, még eddig, nem határozódott minden Tagjaira-nézve jól meg. — A' Cauchois Lemaire pere, ki Hgz. Orleánhoz írt levelét kinyomtatattatta, keményen folj. A' vád, az, hogy a' Királynak és ennek familiáját megtámadja; az országglószék' és korona-örökség' lerontására lázszaszt'sat. — A' kir. Prókátor 5 esztendei tömlőtözést és 6000 frank bírságot kíván.

Jan. 9-edikén volt a' Bankos Perrier Úr fiának, Perrier Agoston Úrnak a' lakadalma a' Lafayette Ggörgy' leányával (a' Gen. unokájával) A' Lafitte' leányáé pedig jan. 17-edikén akar lenni a' Moskwai Hzzgel (a' meghalattatott Ney Marsal' fiával).

Jan. 12. — Nem tsak Anglia és Frantziaország, hanem Spanyolország is elvégezték volna magokban, hogy a' jövő tavasszal Algier ellen ki fognának szállani az áfrikai partokra, hogy az ott elfoglalandó tartományokat, a' keleti jövendő békességben, fáradság-jutalmul magok között felosszák. Ez, igen furtsa beszéd, kivált' hogy Spanyolország is benne van.

— — —
— — —
— — —

University Library Cluj

— Törvényesen meg van határozva, hogy a' Biblia-Társaságok nem vetetnek alá a' Könyvkereskedés' törvényének.

A' belső Minister, egy végzés által, jan. 12-dikéről, megrendelte egy Biztosság' felállítását, melynek elébb minden javallatokat, mellyek Tudósok' pensióját, Képek' megszerzését vagy megahagyását, újjonuan kijövendő Munkákra alá-írásokat, és minden más biztatgatásokat, mellyekben a' szépmesterségek, tudományok és literatura, a' belső Ministerium fundusából részesülnek, illetnek, elébe terjesztessenek. Ezen Biztosság' Tagjaivá választattak: Cuvier Báró, a' Tudományok' Akadémiája' szünteleni Titoknoka, mint Elő'ülő; Fourrier Báró, ugyanaz, ugyanott; Andrieux és Michaud Urak, a' Fran-

tzia Akadémiából; Remuset Ábel Úr, a' literatura' és Inscriptiók' Akadémiájából; Gerard és Fontaine Úrak, a' szép-Mesterségek' Akadémiájából. — A' belső Minister' javallatjára, a' Király, Lacretelle Úrnak, mint Tudósnak, eddig járt pensióját 6000 frankra emelte.

Páris, jan. 9. — A' Gazette de France egynehány napi halgatás után, kimondja, hogy valamint mindég, úgy ezután is, a' korona mellett fog. Így már, azt mondja, az elébbi Ministerium-ról is, a' nélkül hogy szolgassággal vádolnák bízvást szállhat. Az ő' rendeltetése, az, hogy a' restauratio' históriájában ditső helyet foglaljon-el; még akkor is ha a' spanyol háborúnál többet nem tett volna, úgy is eleget követett volna el ára, hogy magának a' jövő száz-esztendőkbén a' Királyisták' betsülését megérdemelje. Lebukása' okainak nyomozgatása, a' históriák' dolga lesz. Egy szóval, a' Gazette, valamint már 6 esztendő alatt, ezután is minis-teri fog maradni, 's ajánlja szolgálatját a' Királyistáknak.

Jan. 8. — A' Courrier français azt mondja, hogy az újj Ministerium, hivatala felvételekor, systemája fundamentomául, az itt következő 5 tikkelt állította-meg: 1. Hogy többé Censura nem lesz, és a' törvénynek azon tikkelleje, mely annak tettés szerént való behozását, nehéz környületek' palástja alatt, mellyet tettés szerént lehet képzelni, vissza vétettetik. 2. A' Jésuiták' megtámodása ellen óltalom-eszköz. 3. A' párisi nemzeti gárda újjra felállítása, mellyet a' Villele úr' betsülletéért, és azon mondásért, hogy a' Ministerekhez idegenek, bosszuállásból, mellyet utóbb a' választó Kollégiomok oly' erőssen hagytak-helybe, törölttek-el. 4. Egy törvény a' választásnál esni szokott tsalárd-

tságok' ellen, mely által egy a' Konstitúziós legelső intézetek között hamisított-meg. 5. Eltörlése a' Préfectusok által elkövetett össze-ütközés' sértő vissza-élésnek, mely a' törvényszékek menetelét akadályoztatta.

Páris, jan. 10. — A' Quotidienne bizonyította, hogy Hyde de Neuville Urat (a' kitől az elébbi Ministerium, a' múlt esztendőben, azért hogy a' Kamarában Ellenkező volt, fizetését elfogta) Ferronnays úr, azon naptól-fogva, a' mikor a' státus-(personalis-)ból kitöröltetett, a' disponibilitásba vissza tette. Ugyanazon Híradó szerént, Michaud Úr is (az Akadémia' volt tagja) vissza nyerte a' Király mellett való Olvasóságot.

A' Constitutionel, egy tikkellejében, mely Belleyme urat, az újj Politia-Préfektust illeti, két tudósításra, vagy, helyesebben mondva, két-képpen kiadott ugyanazon-egy tudósításra, teszi figyelmetessé Olvasóit. A' Belleyme úr, újj hivatalába lépésekor mondott beszéd az, mellyet a' Moniteur egyfelől, másfelől pedig a' Courrier des Tribunaux adott-ki. Az utolsó azt mondja, Belleyme úr, a' többek közt, így szollott: "Uraim, nefelejtsek-el, hogy a' Politia az igasság-szolgáltatás' segedelme; és, ezért nem kell neki soha a' törvényes úttól eltávozni. Én már régen szolgálatom a' Hazát, és a' törvényekre egy hajszálig ügyeltem. Ezen magamviseletének maradok én ezután is híve; mint-hogy polgár társaink előtt tsak az által tehettjük magunkat méltóságosokká; és minthogy én gyermekeimnek betsületes és motsoktalan nevet akarok hátra hagyni. Ezt az utolsó helyet kihagyta a' Moniteur. Miért? szeretnők tudni. Azt is mondják, hogy Belleyme Úr, tsak azon feltétellel vette volna fel a' Politia-Préfektusságot,

hogy konstitúzió' úttján mehessen. Ez mind jó, szóbeszédnek: hanem, majd a vége választja-meg.

T ö r ö k o r s z á g

Konst.poljban a' 2 Követ' elmenetele-olta, mindentsak úgy van, a' mint volt. A' Porta megátalkodva készül az elent-állásra, semmit nem mulatnak-el a' Muselmanok' feltüzelésére, hogy az utóbbi jobbítással megsüggedt buzgóságot ismét helyre-állítsa. E' mellett, biztak az értelmesebbek a' megegyezhetéshez, annál-inkább, mivel' az austriai Internuntius, ámbár nagyon beteges, mindent elkövet a' Porta' meglágyítására, és megesmérteti vele azt a' veszedelmet, mely a' háború' kiütéséből reá hárómlana. Rég-olta, tsak a' Nagysultán már akadáj.

M u s z k a o r s z á g.

Odessa, dec. 18. — Ribeaupierre Úrról semmit-se hallunk. Naponként mennek innen gabonás és lisztes hajók Konst. poljba, a' Város' szükségére. Különös, hogy azon pillantatban, mikor a' háborút a' Porta és mi köztünk hihetőséggel várjuk; temérdek rakás gabonát visznek a' mi' kikötőnkből Törökországba. Sardiniai, frantzia és austriai kereskedők kötöttek a' Portával kézre-szolgáltató Contractust. A' szállító hajók tsak nem mind sardiniaiak. — Pétervárról Odessába (egy tengerpartról a' másakra) minden nap érkezik és indul a' posta; és igen hirtelen jár, miolta a' tél beállott. Péterváron tsaknem elkerülhetetlenek tartják a' háborút, és hogy a' Tsászár maga is a' hadsereghez megyen, még pedig kórábban mint gondolták.

Jassy, jan. 2. — A' muszka gyalog Gárdának egy része megérkezett már ki-ewbe. A' lengyelosztály, által ment volna a' Bug-on, 's itt, mindenek azt mondják, hogy az említett muszka Gárda-

osztály, eggyesülne, hogy a' Mihály Nagy Hgz' fővezérsége alatt, a' közelebbi katonai munkálkodásokban, a' mi' határszélünk ellen dolgozhasson. Azt beszéllik itt, hogy a' Tsászárt magát, várják a' Wittgenstein Gróf' hadseregénél. Sok Boér, kik az első lázzadáskor kivándorlottak, ismét készül az elmenetelhez. Minden tzikkeljén a' Dunának, a' hol szándékoznak által menni, készüléteket tettek a' Muszkák, hogy az első intésre ezen folyóvízen sokhelyen, egyszerre, egy pillantat alatt által kaphassanak. (Vajmi tudatlanhoz illő szóhajítás ez; mint-ha egy okos Stabholmi szóhajítókra fetsérленé azt, a' mit okos embernek titokban kell tartani, ha szándékában, — akar rossz ez, akar jó — akar boldogúlni. — A' Törökök—sem alusznak túl a' vizen, kivált' Ismailial által—ellenben; sőt a' Duna'torkának egyikében, egy kis ágyúzó hajó-osztálljok is van.

A' scioi kastély-vár még ekkor (a' napot nem mondja) a' Törökök' kezében van. A' Görögök' ágyúzzák azt, és igyekeznek al-jukakat ázni, hogy felvetessék. Háromszor ütöttek már a' Törökök ki; de, mindég károkkal verettettek vissza. Sok házat meggyújtottak a' görög bombik. A' candiai expeditio (hadi-küldöttség) Karabusánál fog kiszállani, mely a' Görögök' kezében van. Ez az a' leghíresebb görög tolvajok' fészke.

Odessa, dec. 22. — Az itt épült Phárót (torony-lámpást) a' Tsászár' neve' napján gyújtották legelősször meg.

A' Hamburger Correspondentben találni a' Duna-ról, dec. 26-odikáról ezt: "Most már a' földi oldalról kell várni a' szövetséges Hatalmak' nyomos eszközléseit Törökország ellen. Hihető, hogy ennek végbevitelét Muszkaországra bízzák. De, ki is volna ára, fekvésére, haszna-keresésére, már is elfoglalt állására—nézve, alkalmasabb?

Muszkaország' korábbi magaviselete, a' szerentse' győzelmének közepette, a' babírkoronák között, mellyek az ő' ösvényét kijelelték, kezes az ő' magamérsékléséért. Sándor, úgy-láttott, amaz emlékpénzek' írásaitte saját mottojává (választott mondásává):—a' világ nekem nem elég és nintsszükségem reá. Miklós Tsászár, örököse az ő' mértékletességének. A' vele élő világ megeméri azt, s a' Maradék-világ ditsérni fogja azt, hogy bánt Muszkaország a' dologgal, hogy alkudozott ő esztendőig, tartotta készen seregeit megmérhetetlen költségekkel esztendőig, hogy végre a' Kötések' végre-hajtását megnyerhesse; vagy hogy a' bátorságba alig tett és újra fenyegetett békességet újra az indulatoskodás prédájává lenni ne engedje. Ha fegyvert fogott és nyert, kényszerítették őt ára. Muszkaország, mint akarmelyik más hatalom, békességet akar: de, olyan mérséklés és türelem is van, mellyek hosszan eresztődve, hidegvérűséggé változhatnak. Tsak a' ki a' nyilvánvaló szerkeztetések ellen önként meghomáljosítja szemeit vádolhatja Muszkaországot nagyobbodás-kivánsággal. Muszkaországnak semmi szüksége a' nagyobbodásra; de, senki-se teszi-fel rólla, áldozatot tenni, kárpótlás nélkül (Oczakow, Krim, Finnland, Lengyelország, Erivan 'sat.), megtámadást szenvedni, illendő vissza-utasítás-nélkül, nem-okozott viaskodást viselni, magának határszél-kiszabás nélkül, meg-nem gondoláshól eredő gőg által lett gyűlölségeskedést, ha éppen meg-nem akadályoztatni, legalább nehezebbé tenni.—E' szerént, a' muszka Udvarnak lehet, de nyugalommal végbe is viszi azt, a' mit igasság, betsület, emberség, béké és bátorság kívánnak. A' Miklós Tsászár' ekkorigvaló őrszáglása' históriája, erősség

ára, mennyire fekszenek Neki szíven ezen Jóságok. Fogja Ő azt, valamint benn, úgy kívül is fedezni és fenntartani tudni.

Könyvnyomtató Legényre — Van szükség Kolosváron. Az ezen munkára vágyók jelenthetik magokat a' Híradó' kiadójánál, vagy személyesen, vagy francózott levél által.

A' Fel-Enyedi, jó-karban fekvő és minden szükséges megkívántatókkal felkészített Papirosmalom, Mártzius' 1-ső napján, e' most foljó 1828-adik esztendőben, 6 egymásra következő esztendőre, haszonberbe fog kiadódni a' N. Enyedi Reformatum Ns. Kollégyom' részéről. — Az ára vágyók megjelenhetnek azon meghatározott napon N. Enyeden, a' Tisztartói Háznál.

H i r d e t é s

Az elmúlt Esztendő november 22-dikén tett tudósításunk következesül ezennel hirdettetik, hogy a' mái napi Dél-előtti Bank-Gyűlésinük az elmúlt Esztendőnek második felére minden aktziára esendő Dividendát 36 fra Bank-valutába határozták-meg.

Ezen egy Aktziára Bank-Valutában esendő 36 forintból álló summa felvétethetik e' folyó Esztendőnek Januarius 8-dikától-fogva az idevaló Aktziák' Kassájából, akar a' kiadott kupon, akar pedig a' rendes quietantzia mellett. Továbbá, a' múlt esztendőre 189,171 f. B. V. deponáltattanak a' Reserv-fundusba. Béts Januarius 7-dikén 1828.

Melchior Ritter v. Steiner a' Bank-Gubernator' Helytartója, L. B. Bernhard v. Eskeles Bank-Director, Jos. v. Vajna Bank-Director.

Az erdélyi Felsőes K. Thesaurariatusnál eddig Registransi hivatalt viselő Leopold Gundhárt meghalálozott az e' folyó Esztendőnek Januarius 28-kán 1828.